

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Demonstrations
Chronologico-Historico-Juridico-Canonicæ**

Callenberg, Caspar

Coloniae, 1734

Demonstratio Quarta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63192](#)

C A P U T IV.

Quartam affert Demonstrationem.

D E M O N S T R A T I O Q U A R T A.

Canonissæ, de quibus agit *C. Indemnitatibus*. §. penult. illæ sunt, quas Pontifex expressè noluit approbare. Pater ex textu: *Per hoc tamen earum Statum, Ordinem, & Regulam nolumus, nec intendimus approbare.* Sed illæ, quas Pontifex noluit expressè approbare, sunt viventes extra COMMUNITATEM in privatis ædibus singulatim, & oppidò laxè; maximè permixtim cum Canonicis; non autem aliae communitatis Sectatrices intra Monasteriorum Claustra ab omni Virorum consortio secretæ. Tum, quod hujusmodi ultimæ temporibus Bonifacianis non amplius dabantur inter Canonissas Seculares, ut trinis jam Demonstrationibus evictum est; tum etiam, quia si adhuc superstites fuissent pristinæ Communitatis Sectatrices, procul à Virorum Contubernio more antiquo intra Monasteriorum Septa canonice & sancte viventes, nihil erat, cur Papa tam expressè, & aperte approbationem eis deneraret; maximè cum ejusmodi Canonissas jam sufficientissimè approbabasset *Con-*

Num. 29. *filium Aquisgranense* circa annum 816. illis integro libro Regulas præscriben-
Canonissa do; ut supra insinuavimus num. 6. eisdémque suam Autoritatem abunde imper-
primeva tiisserit jam antè, circa annum 813. Concilium Cabillonense, & Moguntinum,
commu- niter, &
extra con- confortium
Canonicorum vi- ventes, à
pluribus Conciliis
sunt appro- bata.

Num. 30. *Ratio, cur*
Canonissa Seculares
non sint ap-
probata, est
vita Sin-
gularis.
Num. 32. *Ratio po-*

Receptacula, & privata Domicilia dilapsas, & singulatim habitantes; quia id pugnabat, & contra Concilium Rhemense relatum num. 4. & contra Can. *Pernitiosam. XVIII. q. 2.* & contra Concilium Aquisgranense, & Cabillonense, Clausuram & vitam communem Canonissis præscribentia: ut in ipsis videre est diffisiùs.

Maxima autem non approbandi Canonissas Seculares Ratio fuit, quod præter vitam singularem præscriptæ olim communitatis eliminatricem, in plerisque omnibus, cum primis autem in præcipuis, & Insignibus Collegiis (ut infra ex numero 174. patescat) Canonicæ Canonicis permisæ viverent, periculosisimo sanè consortio, & nil nisi scandala suâpte naturâ gignere nato, ideoque toutes à Canonibus vetito: nempe c. *Mulieres. 2. de Judic. in 6. ibi: Mulieres, quas vagari non convenit, nec Virorum cœtibus immisceri Can. Pernitiosam XVIII. q. 2. ibi: Simili modo prohibemus, ne Sanctimoniales simul cum Canonicis &c. in Ecclesiâ, in uno Choro convenient. Adde Can. 20. 21. 22. 23. XVIII. q. 2.*

Ratio

Ratio prohibitionis est duplex, inquit Abbas prim. part. Consiliorum consl. §. sub init. *Prima*: propter crimen incestus, quod ex propinquitate, & familiaritate co-habitantium provenire posset. *Secunda Ratio*: propter malam opinionem, & propter oblocutiones hominum. Et has rationes dant ipsa *Jura* quā Can. Monasteria Puerarum 23. XVIII. q. 2. ibi: *Propter insidias Diaboli, & propter oblocutiones hominum, quā Can. Definimus 21. XVIII. q. 2. ibi: Quia scandalum, id est offendiculum multis efficitur.* Scilicet, ut aqua, & terra, si secreveris, purum sunt elementum; si permiscueris, lutum; ita & mixtura utriusque Sexūs, ut ut puri, in fordes degenerat. Et sicut stipula admota igni flammam concipit; ita nimia Virorum, & Feminarum etiā integerrimarum conjunctio incendiaparit. *Urūque videndo femina. (a)*

Ignem queritis & ignis homo est (b)

Et sēpē conversatio, Ignis in igne fuit. (c)

Et hinc licet magna fuerit Canonissas non approbandi causa, vita singularis; maximam tamen fuisse assero; mixturam Canonicorum, ut passim docent Autores contradicente nemine.

Licet ista sint Canonicae, ait Practicorum Princeps Pyrrhus Corradus in Prax. Benef. L. 1. c. 5. n. 141. non tamen sunt probatae. At cur ainabo? causam Corradus apertis dat verbis: *Nāmque plurimū habitant permixtim.* En crimen! en causam!

Licet ista, eisdem pōnē verbis scribit Lambertinus de Jure Patronatus. part. I. L. 2. q. 7. in princ. art. 6. n. 3. & Vocentur Canonicae; non sunt probatae. *Quia illarum vita sēpē malum habet finem*, prout in dict. C. Indemnitatis. §. pen. recitat Andrea. *Quod NB. ut plurimū ista Canonissa Seculares habitant PER MIXTIM. & remittit se ad notata per ipsum in c. Dilecta. de Majorit. & Obed.* & Semper igitur ex illis mixturi exspectatur pessimus eventus. Ita Lambertinus, qui in rem nostram mentem suam clariū explicare non potuisset.

Et quoniam (verba sunt Viviani in Rational. Juris Pontificii L. 1. tit. 6.) extirpare istas *Canonicas* in quibusdam Provinciis, praecipue in Germaniā, propter inveteratam illarum consuetudinem [jam tempore Bonifacii VIII. inveterata apud Canonissas viguit mixtorum Collegiorum consuetudo] videbatur difficillimum; Joan. Vangu. hic: & illas approbare non conveniebat. Causam queris? in promissu causa est: *CUM MONASTERIA NÓN DEBEANT ESSE DUPLICIA*, scilicet Virorum simul & Mulierum. c. definimus. 18. q. 2. & ista Canonicae sēpē recipiebant Viros hospites, & officiabant cum Canonicis. Joan. Andr. hic V. postremo. Et ideo per hanc Constitutionem providetur circa illarum Elecciónem ad melius, quo fieri potest. Non tamen per hujusmodi provisionem status illa-

D 2

rum

(a) Virgilius. (b) Porcius Licinius in Corpore Veter. Poëtar. pag. 494.

(c) Ovidius.

rum censetur reprobatus; ut per Can. Pernitiosam XIII. q. 2. Geminianus hic. Paria habet Cardinalis Zabarella, in Clem. attendentes de Statu Monach. V. illas. Nota, inquit, quod Canonicae Seculares non sunt approbatæ...

Est autem, secundum Lau. Status earum periculosus. arg. c. Mulieres. de Judic. in 6. (ubi dicitur, quod Mulieres vagari non convenit, NEC VIRORUM COETIBUS IMMISCERI) PROPTERA [en causam denegatæ approbationis, mixturam Virorum] Papa non approbat; sed permittit. Paria habent plures alii, quos brevitatis ergo omitto.

Usque ad eò Pontifex non exceptit à dispositione Capituli *Indemnitatibus* Canonissas extra Communitem, & cum Canonicis permixtum viventes; ut solùm Communitatis Desertrices, & maximè illas, quæ Canonicis sociatæ essent, eadē perstringat.

Ergo si caput *Indemnitatibus* agat de Canonissis, quas Pontifex expressè non approbat; ager de illis, quæ vitam singularem agunt; maximè autem de iis, quæ cum Viris in idem Capitulum coeunt. Et hoc est quod quartò erat demonstrandum. Ob quam etiam Demonstrationem, si bene penetretur, quivis Alethophilus, Vietrici Veritati

Io magnâ voce Triumphe! canet. (a)

Atque hæc Demonstratio potissimum pro Collegiis Canonissarum mixtis dispositioni Capitis *Indemnitatibus*, vindicandis defervit, sicut & sequens.

C A P U T V.

Demonstrationem deducit quintam.

DEMONSTRATIO QUINTA.

Si omnes Authores, ne unico excepto (qui quidem considerari mercatur) docent Collegia Canonissarum *mixta* ad dispositionem C. *Indemnitatibus* pertinere; uiique eò pertinent. Atqui &c. ergo &c.

Major iterum certa est, & moraliter evidens; nam *tunc etiam* (verba sunt Ereditissimi Jacobi Wex in Ariadne Carolina part. I. tab. 3. in animadvers. num. 2.) *censetur certò & clarè constare de sensu Legis, & mente Legislatoris; quando circa Quod om̄alem materiam OMNES, aut FERE OMNES interpres Authores con-* *nens, vel ferè venient, cùm tot peritis in arte sit firmiter credendum, & adherendum. Suar. L.* *omnes 2e. 6. de LL. c. 1. König de constit. n. 22. Braun in Jurisprud. c. 3. §. 2. n. 15.*

Minor etiam evidentissima moraliter est, tum ex hoc argumento negativo, quod

Advo-

(a) Ovid. Lib. 4. Trist. Eleg. 2.